

Remittering av underlagsrapporter från arbetet med att ta fram Sveriges första nationella skogsprogram

Dnr N2015/2214/SK

Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund, Sportfiskarna, lämnar i detta remissvar synpunkter på underlagsrapporter 1, 2 och 3. Sportfiskarna ansluter sig i detta helt till Svenskt Friluftslivs remissvar till Nationella skogsprogrammet. Sportfiskarna vill vidare lämna följande synpunkter:

Allmänt

Sportfiskarna ser en genomgående brist i underlagsrapporterna 1-2 då betydelsen av skogens vatten är förbisedd. Det gäller generellt både behovet av ökad miljöhänsyn för vattenmiljön vid skogsbruk, och vattnets och fiskbeståndens potential för att skapa långsiktigt hållbara och lönsamma näringsverksamheter i skogslandskapet, exempelvis som den nu ökande laxfisketurismen i flera Norrlandslän.

Vidare: för att Sverige ska kunna implementera EU:s ramdirektiv för vatten, med bland annat dess icke-försämringsprincip och för att vi ska nå våra vattenrelaterade miljökvalitetsmål måste skogsbruket minimera sin idag ofta negativa påverkan på vattenmiljön. Det krävs i betydligt större utsträckning ställas krav på kontroll och uppföljning av skogsbrukets påverkan på närliggande vattens status enligt vattendirektivets krav. Sportfiskarna vill här framföra att ett nationellt skogsprogram måste ha som utgångspunkt att skogsbruket framgent ska bidra genom en ökad miljöhänsyn för att uppnå de olika vattenrelaterade miljökvalitetsmålen.

Det är därför nödvändigt att det Nationella skogsprogrammet exempelvis lägger stor vikt vid att utveckla ett ökat mångbruk av skogen som alternativ till det i dag förhärskande trakthyggesbruket. Förutom ökad miljöhänsyn och förbättrad vattenmiljö, kan ett ökat mångbruk då även exempelvis bidra till utvecklingen av naturbaserad fisketurism som kan bli en viktig del i markägarnas ekonomi.

Sportfiskarna organiserar omkring 56 000 medlemmar fördelat på hela landet och företräder

ett fritidsintresse som enligt oberoende undersökningar utövas av närmare två miljoner människor årligen och som omsätter omkring fem miljarder kronor/år. Sverige har en unik resurs i omkring 100 000 sjöar varav merparten hyser fiskbestånd och är av intresse för sportfisket. Sverige har vidare exempelvis merparten av de kvarvarande älvarna med vild Östersjölox och ett för Europa unikt havsöringsfiske. Vi har genom tillgången och tillgängligheten till fiskevatten stora möjligheter att utveckla en lönsam fisketurism, bland annat i många skogslän som idag har en vikande sysselsättning. Många av de sjöar och vattendrag som ligger i anslutning till intensivt brukade skogar påverkas dock på olika sätt negativt av skogsbruket. Det rör sig bland annat om storskalig kalhugning, bristfälligt skydd av kantzoner, ökande körskador, ökad försurningspåverkan och kvicksilverläckage till avrinnande vatten orsakat av olika markskador. I skogsbrukets bidrag till mer kvicksilver i fisk finns även ett viktigt och sällan uppmärksammat folkhälsoperspektiv då fisk från många sjöar fortsatt är olämplig att konsumera.

Sportfiskarna, vars främsta mål är ett bra fiske och friska fiskbestånd i friska vatten, finner det därför anmärkningsvärt att förbundet inte finns med som remissinstans för Nationella skogsprogrammet.

Synpunkter

Underlagsrapport 1

Tillväxt, mångbruk, värdeskapande av skogen som resurs

3.1.1 Åtgärdsförslag – Kartlägg skogens alla värden

Sportfiskarna vill här framföra vikten av att man i den föreslagna kartläggningen av skogens sociala värden även särskilt ska inkludera och undersöka allmänhetens möjligheter att utöva sportfiske i skogens vatten.

Underlagsrapport 2

Virkesproduktion, övriga ekosystemtjänster och naturens gränser

2.4 Ekonomi för skogsbruket och nyttjandet av ekosystemtjänster

Sportfiskarna vill framhålla att en ökad sportfisketurism kan ge förbättrade möjligheter till arbetstillfällen och ekonomisk tillväxt på landsbygden, som ett komplement till skogsproduktion. Idag finns bland annat förutsättningar för utökad turism inriktad på laxfiske

i många älvdalar, bland annat i de två nordligaste länen. I år registrerades exempelvis mer än 98 000 uppvandrande laxar i Torneälven. Sportfiskarna anser att det är viktigt att lyfta möjligheterna för skogsägare att tjäna pengar på fisketurism.

4.1 Målbilder

1. Ett varierat brukande av skogen

I texten skrivs: "Bevarande och nyttjande samsas i landskapet och här finns utrymme för skogsbruk, renskötsel, turism, jakt, friluftsliv samt skörd av svamp och bär." Sportfiskarna vill här få tillagt "fiske".

3. Rik biologisk mångfald i skogen

I texten skrivs: "Restaureringsåtgärder görs för att återställa de miljöer som skadats." Sportfiskarna vill framhålla att det i en målbild är bättre att fokusera på att skogsbruket ska bedrivas utifrån en försiktighetsprincip för att så långt som möjligt undvika skador på mark och vatten. Exempelvis körskador har ofta mycket långvarig negativ påverkan på vattenmiljön. Ofta är de även omöjliga att restaurera, exempelvis när sediment sköljs ut i vattendrag.

I texten skrivs vidare: "Vattendrag och våtmarker har en fungerande hydrologi och skogens ekosystemtjänster är vidmakthållna." Sportfiskarna vill utöka denna målbild och skulle därför hellre se formuleringen: "Vattendrag och våtmarker med omgivande kantzoner är väl skyddade och har god hydromorfologisk status. Alla skogens ekosystemtjänster är vidmakthållna."

7. Förslag till fortsatt arbete – utestående frågor

7.2 Förslag till hantering av ytterligare produktionshöjande åtgärder inom naturens gräns

Alternativ 1. Ytterligare produktionshöjande åtgärder används i ökad omfattning

Biomassauttag.

Här vill Sportfiskarna hävda att askåterföring redan i dagsläget inte sker i tillräcklig omfattning för att kompensera näringsförluster och den förurning som framför allt GROT-uttag innebär. Ett ökat uttag av biomassa förutsätter en ökad askåterföring. Hur detta ska lösas redovisas inte i den fördjupade alternativa beskrivningen.

Sportfiskarna motsätter sig även all form av stubbrytning, dels av flera väl dokumenterade miljökonsekvenser som minskad biologisk mångfald, markskador och kvicksilverläckage, dels ur ett allmänt friluftsperspektiv.

För Sportfiskarna,

Markus Lundgren
Fiskevårdschef

Bengt Olsson
Kommunikatör/handläggare